

Міністерство освіти і науки України
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет економіки та підприємництва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету

економіки та підприємництва

А.А. Брояка

« 19 » квітня 2021 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ З
ОСНОВАМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ»**

Рівень вищої освіти Другий (магістерський)

Галузь знань 24 Сфера обслуговування

Спеціальність 241 Готельно-ресторанна справа

Освітньо-професійна програма Готельно-ресторанна справа

РОЗГЛЯНУТО

на засіданні ради студентського
самоврядування факультету
економіки та підприємництва
Протокол № 6
від « 23 » березня 2021 р.

РОЗГЛЯНУТО

на засіданні Вченої Ради
факультету економіки та
підприємництва
Протокол № 8
від « 19 » квітня 2021 р..

Вінниця 2021

1. Відомості про викладача, який викладає навчальну дисципліну

Головня Олена Михайлівна, доцент, доктор економічних наук, доцент кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, готельно-ресторанної справи та туризму, електронна адреса: ellens@meta.ua

2. Опис навчальної дисципліни

ОК 2. Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності;

кількість кредитів ЄКТС - 2;

кількість годин - 60 годин, у тому числі 6 аудиторних годин, 54 години самостійна робота.

Програма навчальної дисципліни передбачає перезарахування кредитів освітніх компонентів, отриманих студентами, які навчались за програмою академічної мобільності, неформальної та інформальної освіти за наявності відповідних підтверджуючих документів.

Передбачено розробка аудіокурсу, дистанційних online курсів для здобувачів з особливими освітніми проблемами (інклюзивної освіти).

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Термін викладання 5 курс, 13 семестр.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної програми

Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності, освітній компонент циклу професійної підготовки;

- при вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін (пререквізитів): «Філософія», «Економічна теорія», «Стратегічний маркетинг в готельному та ресторанному бізнесі», «Ресторанний креатив».

- основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін (постреквізитів): «Інноваційні технології продукції ресторанного господарства, «Управління проєктами в готельному та ресторанному бізнесі».

5. Характеристика навчальної дисципліни

5.1. Призначення навчальної дисципліни. Освітня компонента Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності спрямована на отримання здобувачами однієї з важливих і універсальних компетентності - Здатність до системного творчого мислення, наполегливість у досягненні мети професійної та науково-дослідницької діяльності..

5.2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни - є розвинути у студентів навички самостійних наукових пошуків щодо оволодіння методологією та методами наукового дослідження, формування системи знань про критерії науковості та вимоги щодо організації та аргументації дослідження, аналізу його результатів.

5.3. Задачі вивчення дисципліни - засвоєння студентами предмета, призначення та основних функцій методології наукового пізнання; - засвоєння студентами специфіки наукового дослідження, методів наукового пізнання; - розуміння характеру побудови теоретичних та експериментальних досліджень, знання поширених видів і джерел наукової інформації; - засвоєння логіки розгортання наукових тверджень, загальних вимог до оформлення наукових досліджень.

Завдання дисципліни спрямовані на формування у студентів компетентності щодо:

Інтегральна компетентність: Здатність ставити та успішно вирішувати на професійному рівні науково-дослідницькі та практичні завдання, розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру готельно-ресторанної справи.

Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність до системного творчого мислення, наполегливість у досягненні мети професійної та науково-дослідницької діяльності.

ЗК3. Креативність, здатність до індивідуальної науково-дослідної діяльності.

ЗК4. Здатність до аналізу, оцінки та синтезу нових ідей.

ЗК5. Здатність до пошуку альтернативних рішень у науково-дослідницькій та професійній діяльності.

ЗК6. Здатність використовувати системний аналіз при розробці та вирішенні питань.

ЗК8. Здатність до пошуку, опрацювання та узагальнення професійної і науково-технічної інформації.

ЗК9. Уміння розробляти проекти та керувати ними.

ЗК11. Здатність публічно презентувати результати роботи, висловлювати та обґрунтовувати власну думку.

Фахові компетентності:

СК1. Знання теорії, закономірностей, методів (алгоритмів) і способів діяльності, що достатні для формування та впровадження власної моделі професійної діяльності, в тому числі в екстремальних умовах

СК2. Здатність формувати філософію, методологію, логіку, принципи об'єктивності наукового пошуку в готельній та ресторанній справі

СК3. Здатність використовувати методи наукових досліджень у сфері гостинності.

СК5. Здатність використовувати теорію і методи інноваційно-інформаційного розвитку на різних рівнях управління

Програмні результати:

РН 1. Знання передових концепцій, методів науково-дослідної та професійної діяльності в сфері гостинності

РН 2. Здатність розуміти і застосовувати на практиці теорії та методологією системи наук, які формують сервісологію.

РН 3. Здатність використовувати інноваційні методи і технології в сфері готельно-ресторанного бізнесу

РН 13. Ініціювати інноваційні комплексні проекти, проявляти лідерство під час їх реалізації

РН 14. Навики генерування нових ідей, вміння виявляти фундаментальні проблеми, формулювати завдання та намічати шляхи дослідження

РН 16. Вміння розробляти техніко-економічне обґрунтування проекту, моделювати сервісно-виробничі процеси, розробляти просторове рішення закладу та оформляти проектну документацію.

5.4. Зміст навчальної дисципліни. Метою дисципліни є здобуття студентами базових знань з методології, методики наукових досліджень та організації наукової діяльності для забезпечення їхньої професійної соціалізації як дослідників. Програма дисципліни передбачає навчання у формі лекцій та практичних занять.

5.5. План вивчення навчальної дисципліни

Тиждень	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
	Тема 1. Основи методології науково-дослідної діяльності	2	-	6
	Тема 2. Наука як система знань. Організація наукової діяльності в Україні.	2	2	6
	Тема 3. Основні методи наукових досліджень та їх характеристик.	2	2	6
	Тема 4. Загальна характеристика процесів наукового дослідження. Визначення теми, мети, завдань, об'єкта й предмета дослідження	2	2	6
	Тема 5. Бібліографічний апарат наукових досліджень. Бібліотечно-інформаційні бази України.	2	2	6
	Тема 6. Міжнародні наукометричні бази даних	2	2	6
	Тема 7. Види наукових публікацій. Методика підготовки і оформлення наукових статей та	2	2	6

	наукових доповідей.			
	Тема 8. Методика підготовки і оформлення магістерських проектів	2	2	4
	Тема 9. Методика підготовки і оформлення кандидатських та докторських дисертацій	2	2	7
	Тема 10. Основні поняття інтелектуальної власності.. Захист прав на об'єкти інтелектуальної власності	2	2	7
	Тема 11.. Міжнародна система охорони прав інтелектуальної власності	2	2	7
	Тема 12. Правова охорона авторських та суміжних прав	2	2	7
	Тема 13. Правова охорона об'єктів патентного права	2	2	7
	Тема 14. Охорона і захист комп'ютерних програм	2	2	7
	Тема 15. Правова охорона наукових відкриттів	2	2	4
Разом		30	28	92

6. Самостійна робота студента

Самостійна робота студента (СРС) — це форма організації навчального процесу, при якій заплановані завдання виконуються студентом без безпосередньої участі викладача. СРС є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Мета самостійної роботи студентів: розвиток творчих здібностей та активізацій розумової діяльності студентів; формування в студентів потреби безперервного самостійного поповнення знань; здобуття студентом глибокої системи знань як ознаки міцності знань; самостійна робота студентів як результат морально-вольових зусиль.

Методичне керівництво самостійною роботою студента з дисципліни здійснює викладач.

Метою СРС є засвоєння навчальної програми в повному обсязі та послідовне формування у студентів самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у підготовці сучасного фахівця вищої кваліфікації.

В ході самостійної роботи студент має перетворитися в активного учасника навчального процесу, набути здатність самостійного оволодіння теоретичними і практичними компетенціями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі.

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Самостійна робота над конспектом лекцій з дисципліни	24	Протягом семестру	Усне та письмове опитування

2	Аналіз конкретної виробничої ситуації та підготовка аналітичної записки (Case Study)	22	Протягом семестру	Усне та письмове опитування
3	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань з доповіддю та презентацією за заданою проблемною тематикою	24	Протягом семестру	Виступ в аудиторії з презентацією, усний захист, дискусія в групі на тему презентації
4	Підготовка до іспиту	22	Протягом семестру	Тестування у системі Сократ
Разом		92		

7. Список основної та додаткової літератури

Основні

1. Бабайлов В.К. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. / В. К. Бабайлов ; Харків. нац. автомоб.-дорож. ун-т. Харків : Бровін О. В., 2019. 148 с.
2. Дубницький В.І. Методологія наукових досліджень в інформаційній економіці: навч. посіб. / В. І. Дубницький, Н. Ю. Науменко, С. О. Федулова ; [заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Дубинського В. І.] ; Держ. ВНЗ "Укр. держ. хім.-технол. ун-т". Дніпро : ДВНЗ УДХТУ, 2019. 443 с.
3. Дуцяк І.З. Методологія наукових досліджень : [факт, гіпотеза, теорія : підручник] / І. З. Дуцяк ; [Нац. ун-т "Львів. політехніка"]. Електрон. текст. дані. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2020.
4. Ладанюк А.П. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / Ладанюк А. П., Власенко Л. О., Кишенько В. Д. ; Нац. ун-т харч. технологій. Київ : Ліра-К, 2018. 351 с.
5. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / [І. С. Добронравова та ін. ; за ред. І. С. Добронравової] ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - Київ : Київський університет, 2018. 606 с.
6. Міністерство освіти і науки України. Офіційний сайт. URL:

<https://mon.gov.ua/ua>

7. Про інформацію : Закон України від 17.03.1991 р. Відом. Верховної Ради України. 1991. № 4. С. 83.

8. Про науково-технічну експертизу: Закон України від 22.05.1995 р, Відом. Верховної Ради України. № 6. С. 52.

9. Про науково-технічну інформацію: Закон України від 18.04.1993 р. Відом. Верховної Ради України. № 5. С. 75.

10. Татар М.С. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб / М. С. Татар ; Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т". Харків : ХАІ, 2019. 103 с.

11. Теорія і методологія наукових досліджень: навч. посіб. для студентів (магістрів) усіх форм навчання / Ю. Д. Костін [та ін.] ; Харків. нац. ун-т радіоелектроніки. Харків : ХНУРЕ, 2021. 152 с.

Додаткові

1. Липовий В.Г. Методологія та організація наукових досліджень в агрономії з основами інтелектуальної власності : навч. посіб. / В. Г. Липовий, О. В. Мазур, М. О. Мордванюк ; Вінниц. нац. аграр. ун-т. Вінниця : ВНАУ, 2020. 242 с.

2. Яремчук О.С. Методологія та організація наукових досліджень у ветеринарній гігієні, санітарії і експертизі : навч. посіб. / О. С. Яремчук, Г. І. Льотка, Т. В. Поліщук ; Вінниц. нац. аграр. ун-т. Вінниця : ВНАУ, 2020. 296 с.

8. Методи навчання

Відповіді на запитання і опитування думок студентів

Ділові бесіди

Брейнстормінг («мозковий штурм»)

Робота в малих групах

Аналіз історій і ситуацій.

Дискусії, дебати, полеміки

Моделювання професійної діяльності.

Презентації результатів виконаних завдань та досліджень в програмі PowerPoint.

Презентації здобувача та виступи на наукових заходах ВНАУ
 Аналіз конкретної виробничої ситуації та підготовка аналітичної записки (Case Study)
 Вирішення проблеми, з якою може зіткнутися фірма або установа – dilemma decision
 Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань з доповіддю та презентацією за заданою проблемною тематикою
 Інші види індивідуальних та групових завдань.

9. Форми поточного та підсумкового контролю

Попередній контроль
 Проведення поточних письмових контрольних робіт
 Проведення колоквиуму
 Проведення поточного тестування
 Проведення підсумкової тестової перевірки знань
 Фронтальне усне опитування
 Індивідуальне усне опитування
 Перевірка конспекту лекцій
 Підсумковий контроль у вигляді екзамену
 Оцінка доповідей за критерієм відповідності змісту темі дослідження та повноти розкриття теми дослідження
 Оцінка презентацій за критеріями стильової єдності презентації, наявності графічної інформації та структурованості слайдів.

10. Критерії оцінювання результатів навчання

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Уважність на лекціях, наявність конспективних записів	6
2	Участь у роботі на практичних заняттях	6
3	Аналіз конкретної виробничої ситуації та підготовка аналітичної записки (Case Study)	6
4	Виконання контрольних робіт, тестування	6
5	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань з доповіддю та презентацією за заданою проблемною тематикою	6
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
6	Уважність на лекціях, наявність конспективних записів	6
7	Участь у роботі на практичних заняттях	6
8	Аналіз конкретної виробничої ситуації та підготовка аналітичної записки (Case Study)	6
9	Виконання контрольних робіт, тестування	6

10	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань з доповіддю та презентацією за заданою проблемною тематикою	6
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	20
	Підсумкове тестування	20
	Разом	100

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 20% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 20% підсумкової оцінки - на екзамені.

Шкала оцінки знань студента

Оцінка за національною 4-бальною шкалою	Рейтинг студента, бали	Оцінка за шкалою ECTS
Відмінно	90 – 100	A
Добре	82-89	B
	75-81	C
Задовільно	66-74	D
	60-65	E
Незадовільно	35-59	FX
	1-34	F

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до заліку чи екзамену. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Усний виступ, письмові відповіді, виконання і захист творчої роботи, тестування	Критерії оцінювання
5	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує

	наявність: концептуальних знань; високого ступеню володіння станом питання; критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності. Правильно вирішив усі тестові завдання.
4	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена. Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
3	Відповідь фрагментарна. Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення. Студент з розумінням відтворює основні професійні знання та правильно виконує основні прийоми і технічні операції, необхідні для даної роботи. Виконує навчально-практичне завдання. Достатньо усвідомлено користується навчальною документацією. Потребує консультації викладача. При виконанні роботи припускається несуттєвих помилок і неточностей, які частково може виправити. Правильно вирішив половину тестових завдань.
2	Студент без достатнього розуміння відтворює компоненти професійних знань та недостатньо усвідомлено виконує основні прийоми і технічні операції. З частковою допомогою викладача виконує навчально-практичне або контрольне завдання. При виконанні роботи припускається помилок, які самостійно виправити не може. Результат виконаної роботи не відповідає якісним показникам. Кількість правильних відповідей недостатня.
1	Студент без достатнього розуміння відтворює компоненти професійних знань та недостатньо усвідомлено виконує основні прийоми і технічні операції. З частковою допомогою викладача виконує навчально-практичне або контрольне завдання. При виконанні роботи припускається помилок, які самостійно виправити не може. Результат виконаної роботи не відповідає якісним показникам. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	Студент з допомогою викладача відтворює на рівні розпізнання окремі компоненти професійних знань та виконує окремі елементи навчально-практичного або контрольного завдання. При виконанні роботи припускається суттєвих помилок. Результат виконаної роботи не відповідає якісним показникам. Не вирішив жодного тестового завдання.

10. Політика навчальної дисципліни

Політика навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» заснована на політиці Вінницького національного аграрного університету.

Активна участь студентів на практичному занятті під час опитування, відвідування лекційних занять, ініціативність студентів в обговоренні дискусійних тем, своєчасність виконання самостійної роботи, заохочення студентів до науково-дослідної роботи.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень,

відомостей;

Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

Надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації